

Häirintäohjesääntö

Ainejärjestömme kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että jokainen yhdistyksen jäsen tuntee olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi. Jokaisella on oikeus sekä fyysiseen että henkiseen koskemattomuuteen ja pyrimme edistämään tätä parhaamme mukaan mm. yhdenvertaisuussuunnitelmassa mainittujen toimien avulla. Tämän UDK ry:n häirintäohjesäännön tarkoituksena on ohjeistaa, kuinka toimia mahdollisissa häirintätilanteissa.

Mitä on häirintä?

UDK:n yhdenvertaisuussuunnitelmassa häirintä määritellään käytökseksi, joka sisältää kaikenlaisen toisen vähättelyn, uhkailun, eristämisen, nöyryyttämisen ja koskemattomuuden rikkomisen. Häirintää on myös kaikenlainen ja -tasoinen syrjintä sekä samanarvoisuuden rikkominen. Seksuaalisella häirinnällä puolestaan tarkoitetaan sanallista, sanatonta ja fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ja ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta esimerkiksi luomalla painostava, vihamielinen, halventava tai nöyryyttävä ilmapiiri.

Mitä tehdä, jos kokee tulleensa häirityksi?

Mikäli sinuun kohdistuu häirintää UDK:n järjestämän tapahtuman yhteydessä, tai UDK:n jäsenen toimesta ainejärjestön tapahtuman ulkopuolella:

- Ilmoita häirinnästä mahdollisimman pian UDK:n häirintäyhdyshenkilölle, tapahtumajärjestäjälle tai edunvalvontatiimin tai UDK:n hallituksen jäsenelle.
- Häirinnästä on mahdollista ilmoittaa myös jälkikäteen häirintälomakkeella (<http://www.udk.fi/yhdistys/lomakepankki/hairintalomake/>), joka on hyvä täyttää kirjallisesti kaikissa tapauksissa.

Häirintälomake:

- Kuvaa tapahtunut tilanne mahdollisimman selkeästi.
- Kerro ainakin mitä on tapahtunut, milloin ja keitä tilanteessa on ollut osallisina.
- Lomakkeen yhteydessä voi myös jättää omat yhteystietonsa ja tämä olisi suotavaa erityisesti yksittäiseen henkilöön kohdistuvissa tapauksissa. Yhteystietojen jättäminen antaa enemmän mahdollisuuksia tapaukseen puuttumiseen ja helpottaa käsittelyn sujuvuutta.
- Häirintälomakkeella lähetetty viesti välittyy suoraan UDK:n hallituksen yhdenvertaisuusvastaavalle, joka käsittelee tilanteen täysin luottamuksellisesti asianomaisten kanssa. Ilmoituksen tekijällä on oikeus pysyä nimettömänä prosessin kaikissa vaiheissa, mikäli hän näin toivoo.
- Tarvittaessa tilannetta voidaan käsitellä myös TREYn häirintäyhdyshenkilöiden kanssa ja häirintää kokeneella on aina mahdollisuus ottaa myös suora yhteys TREYn häirintäyhdyshenkilöihin (hairinta@trey.fi tai hairintamies@trey.fi / hairintanainen@trey.fi).

Mikäli koet häirintää opiskelijatapahtumissa, jotka eivät ole UDK:n järjestämiä, ota ensisijaisesti yhteys tapahtuman järjestäjiin tai TREYn häirintäyhdyshenkilöihin. Mikäli et

ole varma mihin tahoon olla yhteydessä, voit ottaa yhteyttä myös UDK:n häirintäyhdyshenkilöön.

Mikäli kokemasi häirintä on erityisen vakavaa tai lainvastaista (esimerkiksi seksuaalinen hyväksikäyttö), ota yhteys välittömästi poliisiin.

Mitä tehdä, jos havaitsee muihin kohdistuvaa häirintää?

Häirintätilanteiden tehokkaan selvittämisen onnistumiseksi olisi suotavaa, että häirintää kokenut henkilö ottaisi itse yhteyden häirintäyhdyshenkilöön. Mikäli kuitenkin havaitset jonkun toisen joutuvan häirinnän kohteeksi, voit opastaa häntä ottamaan yhteyttä UDK:n häirintäyhdyshenkilöön, edunvalvontatiimiin tai Treyn häirintäyhdyshenkilöihin. Voit myös itse ilmoittaa asiasta häirintälomakkeen kautta yhdenvertaisuusvastaavalle, mikäli et koe luontevaksi jutella asiasta häirintää kokeneen kanssa. Tilanteissa, joissa häirintä kohdistuu muuhun kuin itseesi, tulee kuitenkin noudattaa hienovaraisuutta häirityn henkilöllisyyden paljastamisessa. Näin ollen, mikäli lomakkeessa (tai muussa yhteydenottotavassa) mainitaan häirintää kokeneen nimi, tähän tulisi olla myös kyseisen henkilön lupa. Mikäli koet, että kyseessä on erityisen vakava tai lainvastainen häirintä, on kuitenkin parempi kertoa häirityn henkilöllisyys ilman lupaa kuin jättää ilmoittamatta asiasta.

Mikäli olet varma, että olet havainnut häirinnän tunnusmerkit täyttävää käytöstä, voit myös ottaa välittömästi tilanteen jälkeen yhteyden häiritsijään ja muistuttaa UDK:n tapahtumien olevan häirinnästä ja kaikenlaisesta syrjinnästä vapaita. UDK ei kuitenkaan kannusta jäsenistöään toteuttamaan “oman käden oikeutta”, vaan tilanteesta tulee ilmoittaa asiaankuuluvien menetelmin eteenpäin.

UDK:n hallitus ja häirintä

UDK:n hallitus suhtautuu vakavasti kaikenlaiseen häirintään. Häirintään UDK:n tapahtumissa on ehdoton nollatoleranssi, UDK:n hallitus nimittää toimintakaudelle yhdenvertaisuusvastaavan, joka toimii myös häirintäyhdyshenkilönä. Tuutorivastaavat pitävät huolen, että yhdenvertaisuusvastaava esittäytyy uusille opiskelijoille varhaisessa vaiheessa alkusyksyä. Näin varmistetaan, että uudet opiskelijat tietävät välittömästi kehen olla yhteydessä ja miten toimia, mikäli kohtaa häirintää. Uusille opiskelijoille kerrotaan myös yhdenvertaisuussuunnitelmasta ja häirintäohjesäännöstä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Mikäli koet hallituksen jäsenen käyttäytyneen epäasiallisesti, älä epäröi ottaa yhteyttä. Häirintäyhdyshenkilö käsittelee tapauksen tasapuolisesti riippumatta häiritsijän henkilöllisyydestä. Mikäli koet UDK:n häirintäyhdyshenkilön käyttäytyneen häiritsevästi, ilmoita asiasta jollekin muulle UDK:n edunvalvojistai tai suoraan TREYN häirintäyhdyshenkilöille.

Miten rangaista häiritsijää?

Häirintätapausten käsittelyyn ei vaikuta se, kuka on tekijä tai kuka on kohde, vaan vaikuttavia tekijöitä ovat mm. toiminnan vakavuusaste, määrä sekä toistuvuus. Tapauksen tultua häirintäyhdyshenkilölle, hän ottaa häirintää kokeneen luvalla yhteyden häirinnästä syytettyyn ja pyrkii selvittämään hänen versionsa tapahtuneesta, jotta ketään ei tuomittaisi epäoikeudenmukaisesti. Mikäli tilannekuvaukset poikkeavat merkittävästi toisistaan eikä

tilanteessa ole ollut todistajia, voidaan yhteyttä ottaa TREYN häirintäyhdyshenkilöihin tai viranomaistahoihin asian ratkaisemiseksi.

Häirinnästä syytetyn on mahdollista selvitä ilman rangaistusta, mikäli häirintäsyytös koetaan perusteettomaksi. Syytetty voidaan päästää myös varoituksella ja pyytämällä anteeksi häirityksi tulleelta.

Hallituksella on oikeus myös erottaa jäsen yhdistyksestä, mikäli häirintä on ollut selvästi lainvastaista tai vahingoittanut yhdistystä. Erotettu voi saattaa päätöksen yhdistyksen kokouksen ratkaistavaksi sille osoitetulla valituskirjelmällä, joka on jätettävä hallitukselle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa hallituksen päätöksen tiedoksi saattamisesta. Yhdistyksen kokouksen päätös on lopullinen.

Häirinnän käydessä ilmi tapahtuman aikana, häirintään syyllistynyt henkilö voidaan tarvittaessa poistaa tapahtumasta järjestäjien tai hallituksen jäsenen toimesta. Ääritilanteessa häirintään syyllistyneen henkilön poistaminen tapahtumista tapahtuu virkavallan toimesta, mikäli järjestön omat toimintavaltuudet ja -keinot eivät riitä.